

DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL

L'ACCÉS ALS SERVEIS EN SITUACIÓ DE CRISI

OCT.2025

MANIFEST

Avui, **Dia Mundial de la Salut Mental**, ens tornem a trobar per fer el que importa: **posar la vida i la dignitat de les persones al centre**. Recordem que l'accés als recursos de salut mental és un dret exigible, també quan tot trontolla.

La campanya d'aquest any porta per lema “**L'accés als serveis en situació de crisi**” i posa el focus en la necessitat de garantir una atenció propera i accessible quan les persones amb un trastorn mental passen per moments difícils. **S'entén la crisi en un sentit ampli: no només la relacionada amb la salut, sinó també la que neix de situacions de vulnerabilitat social**. La iniciativa **reivindica uns serveis més flexibles, capaços d'oferir suport i acompanyament en l'entorn quotidià de les persones i les seves famílies, amb l'objectiu de prevenir les crisis i, quan aquestes apareixen, donar-hi una resposta immediata i eficaç**.

Vivim en un món inestable, on cada sacsejada social, econòmica o política té un impacte directe en la vida quotidiana i multiplica l'angoixa col·lectiva. L'encariment de l'habitatge, les crisis econòmiques o emergències com la pandèmia de la Covid-19 en són exemples propers. Aquestes situacions globals esdevenen també crisis individuals: per a les persones que conviuen amb un problema de salut mental, no són una metàfora, sinó un **increment real del patiment i de les barreres d'accés a l'atenció**.

Com es conjuguen drets humans i situacions de crisi personal, social, o d'emergència? La resposta no pot ser mai la renúncia: **una crisi no suspèn drets ni justifica la coerció**. La Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i l'enfocament de drets en salut mental obliguen a assegurar accessibilitat, proximitat i qualitat de l'atenció en qualsevol context, amb especial protecció per a qui es troba en situació de major vulnerabilitat.

El problema és de velocitats. Els esdeveniments corren més ràpid del que les institucions reaccionen, tot i ser les responsables de garantir els drets. A més, la burocràcia fragmenta circuits, encadena tràmits i converteix la urgència en espera. Formularis, finestretes, signatures digitals que fallen i derivacions circulars no poden continuar afegint obstacles. **En crisi cada minut compta; en el dia a dia, també. La gestió ha d'estar al servei de les persones, no a l'inrevés**.

Cada any, l'Administració pública diu: “Estem millorant.” I nosaltres diem: “no n'hi ha prou”. Si realment millorem, per què, si el meu o la meva professional és de vacances, he d'esperar de vegades fins al seu retorn? Els equips han de funcionar com a xarxa, i les visites han de permetre escolta, planificació i treball en recuperació, no simples “renovacions de medicació”.

DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL

L'ACCÉS ALS SERVEIS EN SITUACIÓ DE CRISI

OCT.2025

I el Tercer Sector? Sense el Tercer Sector i els serveis socials, la xarxa de les persones amb un trastorn mental cau. Tot i això, continua infrafinançat i sotmès a convocatòries que arriben tard o a pressupostos bloquejats que impedeixen executar els programes previstos. Les entitats necessiten els recursos que ens pertocuen per atendre les crisis, però també per sostenir-se. **Sense recursos per a qui cuida, no hi ha assistència social efectiva.**

Per això **cal ampliar les respostes**: més llars amb suport, més espais d'atenció i de recuperació per a totes aquelles persones que avui, per la seva condició de salut i social, no tenen accés als serveis existents. Espais que ajudin a viure amb dignitat, continuar projectes de vida i recuperar-se en entorns segurs i comunitaris.

Reivindiquem que primer són els drets i les persones, després els papers. En temps "normals" i en temps difícils, l'accés als serveis de salut mental ha de ser planificat i de resposta immediata, proper i respectuós amb els drets humans. Demanem recursos en la comunitat, simplificació i coordinació per convertir declaracions en impacte real al territori. No volem promeses: volem portes obertes, ràtios adequades de professionals, itineraris clars i xarxes d'habitatge i atenció que garanteixin que ningú no quedi fora quan més ho necessita. I si el ritme de la crisi accelera, l'accés ha d'accelerar amb ella.

A les comarques gironines hem avançat molt, però no n'hi ha prou. Cal seguir sumant esforços, recursos i voluntat política per garantir que tothom tingui accés a una atenció en salut mental propera, digna i efectiva. El repte continua, i el compromís també hauria, sobretot en situació de crisi.

10 d'octubre de 2025